

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De sol[uti]one obiecto[rum]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

Demodestia cul' vestiu fo. xli

Qua aut mediocritate videt p bñm Hiero. q ait. Ornatus vestium et mediocritate
sordes pari, mo sunt fugiende ¶ Itē nihil tātum deo placet sicut zelus
aiāz. ad hūc aut ordinat pformitas. iuxta illud Quib' oia sum fa
ctus vt oēs lucrifacerē. pformitas aut est in mediocritate. ergo cum
brissima hgo fuerit maxima zelatrix aiāz que spēs maxime lucriface
re voluit. ipa hoib' oib' maxime se pformavit. ergo mediocritate ha
buit in cultu ¶ Itē p'us in mediocritate p'sistit. ergo cū brissima vir
go oib' exēplū virtutis extiterit in mediocritate habit' exēplū dedit.

¶ Ad p'dictoz oim euidentia et ad obiectoz pleniorē solutioem. et Solutio
ad ipsius solutiois intellectū et intelligētia faciliore hic quedā sunt
p'mittēda d' Math. vlti. Predicate euāgelii omi creature. Glo. ge
neri humano. qd hz aliqd cōe cū omi creatura. esse cū entib'. sentire hō ē ois creat'z
cū brutis. intelligere cū angelis. hec aut cōitas est cā et aptitudo na
turalis in virib' apphēsiuis aiē humane ad apphēdēdū vniuersalr
spēs oim creaturaz cognoscibiliū. et s'lr est cā ex parte rez cognosci
biliū. vt spēs ipsaz p'sentent ipis virib' apphēsiuis. et sic fit natura
lis cognitio cognoscibiliū a cognoscēte. cū ad spēs obiectas p'uertū
tur apphēsiue vires p' similitudinē et quoddā desiderii qd itez ē natu
rale. ipsa aut rō in hoie cū sit supior supiore hz actōem oim inferior
vñ phus. Quicqd pt virtus inferior pt et virtus supior. Cui psonat
Dionys' in celesti hierarchia. Ordines supiores excellēter hnt infe
riorz dispositionū virtutes et nō ecōuerso ¶ Et ideo oim sensibiliū
creaturaz et intelligibiliū est rō naturalr cognitiua rōne cōitatis na
turalis. et ipa cū sit collatiua naturalr cognoscit res et creaturas esse
signū aliqd vel vestigiū. sicut artificii artificis ex q etiā rō naturalr
est cognoscitiua creatoris. cui' creature sunt vestigia et signū. Et sic
p' q rō humana hz in sua natura q sit cognoscitiua sensibiliū crea
turaz et intelligibiliū et creatoris eaz. et q hz desiderii. ductiuum ad
cognoscēdū. hoc pt dici ductus naturalis. rōnis q ex solis bonis na
turalib' ducit tāq ex p'mis motib' ex pte ipsi'. S'lr ex pte affectus
sunt qdā aptitudines naturales ad bonū q's quidā phi appellāt se
minaria virtutū q'bo mouet aiā rōnalis ad bonū naturalr. ipa vero
aiā rōnalis sic existēs ē receptiua habit' multiplicis. s. artū et sciētia
tū ex parte p'utis apphēsiue. sed h'mōi nō ducit rōne extra motus
vel terminos ei debitos fm aptitudinē naturalē sed sunt facultates
et directōes quedā ad cognoscēdum ea ad q naturali ductu se hz. et
hec sunt habitus acq'siti p' ingenii siue dati siue infusi. ex parte vero
virtutis motiue ē receptiua habitus p'suetudinalis. qz nō erigit affe
ctus sup ductū nature vel sup ea q naturali ducta rō dicitat. affectū
vero fm se habentē cognouerūt qdā phi nō sufficere ad bñtudinē.
¶ Tull'. Sepe dicimus et sepe dicēdū est naturaliter auidiissimi s.

Solutio

hō ē ois creat'z
Cōitas hec.

B

Ex pte affect'

De solutione obiectorum

ue appetitissimi sumus. qz honesta sunt nobis innata virtutu semina. ita vt si pateremur z anhelare liceret ad beatitudinem cum diuino munere natura nos ipsos pduceret. sed igniculos nobis inditos natura sepe recodimus. Est igitur pter hmoi habitus naturalis aia susceptiua fidei. ptiua ignis fidei que e donu fluens a deo modo nobiliori z utiliori qz sit modus fm que fluunt nature z bona naturalia. hmoi aut gra ducit aia ronalis ad cognitioez taliu. ad q no poterat ro duci ductu naturali adiuta arte vel scia vel habitu pfluentiali. Cognita autem hmoi vt sunt de est trinus z vnus. verbu caro factu z hmoi. ad que no sufficiunt bona naturalia sine fide. qz ad hec e parua natura z pusilla statura que significat Luce. iij. in Zacheo qui cu no posset videre iesum. ascendit in arborē siccomoz. vbi glo. deuotem fidei ad videndu saluatorē quod natura hz minus supplet ascēsu arboris. Et sic pz q fides sursum trahit vltra ductu ronis. Et iste duplex ductus signat Luce. v. de filio pdigo q dixit patri. da mihi portionē substātie mee quemē ptingit. iste voluit id qd seipo ptingere potuit. Hoc em ptingere fuit seipm. vñ glo. Iste pte sua voluit vt vix nullo formidate vel regēte vel nullo regnate viuat. diuisit illis bona sua Glosa fidelibz sue gratie portionē quā desiderat impiēdo. infidelibz soluz naturalis ingenij bñficiū pcedēdo. Et sic pz qliter aia ronalis gratie auxilio sup suū naturale posse eleuat in cognitioem diuinor. videlicet ad primā veritatē z ad summā. Et notādū q in hmoi eleuātōne aia nō tm naturalē terminū supgredit. sz sup se eleuat z sue pfectōi appropinquat meliorādo z renouat. z hoc fm potentias ipsius rationalis. vt talis e siue fuit apphensue siue motiue. vt rationalis vel irascibilis z cupiscibilis In rationabilibz em z apphēsiuis z motiuis est imago dei. z in his est rōinatio p iesum xpm. apphensue em rationales habent dilectōem suā in homine z in deo. In homine scz in xpo fm vtrāqz naturā. Sed nota q veritas se habet p speculationē siue cognitioem ad intellectū dupliciter. Aut scz vt sui presētia remoueat ignorantia. z hoc modo se habet ois veritas ad intellectū speculariū dū apphēdit ab illo. z dū delectat ratio vel intellectus sic delectatōem puenit eē in sciēdo. Aut vt ipsi pscētia nō tm remoueat ignorantia. sz etiā nobilitē z meliozes potētia ipsi veritatis. presentia. vt clare videat z apte sine enigmate qd fm se vel in se meliorari z videri nō posset. hmoi veritas e diuina veritas. cui pscētia se rōsentit pfiā z meliorari. ex quo hz delectatōem talē z tantā qualem ex quātā nō posset ex pscētia z in pscētia alteri veritatis. ¶ Sillr autē in xpo natura hūana ex vnione ad diuinā hz summū suū vt. i. sit tm meliorata qzū pt. z intātū q etiā p illū hoīem ducat ad visionē diuinitatis. vñ pscētia tal apphēsa a pte cognitiua nō tm remouet igno-

Aia e susceptiua fidei.

Fides trahit Duplex ductus

Aia ronal Notādum

Imago dei

Nota Veritas duplex

natura hūana in xpo

De solutione obiectorum fo. xliij.

ratiā s; etiā videt z sentit vt sit meliorata. q; etiā p illū q̄ ē eiusdē nature ducit ad visionē diuinitatis. Et h̄ est qd̄ dicit ad Corin. Cū tradiderit regnū deo patris. Glo. Cū pduxerit credētes ad p̄tēplatiōem de patris. vbi ē finis oīm z req̄es sempiterna z gaudiū. Sic igit̄ p̄t̄z qz aīa rōnal̄ fm̄ illas vires gaudet de visione deitatis tāq; de visione summi p̄ficiētis ip̄m. z de visione dei hoīs. i. xpi tāq; de visione optimi et p̄fectissimi siue nature. cui⁹ influētia sic se meliorari videt z nobilitari vt videat deū. z visio ista eterna vita ē Joh. xvij. In q̄ summa veritas z summa bonitas. z sic reficit rōnalē vim indez ex toto eā decorabit z alliciet vt nihil aliud q̄rat videre nisi ip̄m aut p̄pter ip̄m. z ideo ibi erit p̄tinuatio visionis. Itē summū delectabile z cupiscibile sic in auitate p̄fundet. vt nihil aliud amet aut q̄rat nisi ip̄m aut p̄pter ip̄m et ideo non erit fastidiū. Itē summe arduū summa sua imobilitate irascibile roborabit z securabit vt nihil tenere aut tractare q̄rat nisi ip̄m aut p̄pter ip̄m. z ideo nō ē ibi fatigatio. vñ Aug⁹. de ciuita. dei. xij. Quēcuq; ab hoīb; honeste desiderat̄ erit de⁹ finis oīm desiderio rū eoz quē sine fine videbūt. sine fastidio amabūt. z sine fatigatiōe laudabūt. vt aut̄ ad h̄ pueniat aīa rōnal̄ optz q; habitib; intermedijs eleuet̄. in q̄ eleuatiōe s; grad⁹ z ordines quos vt plene cognoscas. Nota q; ē vnū vez delectabile remotiū imp̄fectōis z indigētie. z fm̄ ordinē nature causē ad causatū. Itē in causato ē imp̄fectio z h̄ respectu siue causē. z indigētia. s. regressibilitas in nihilū nisi p̄tinuerit suū eē p̄ suā causam z h̄ oīno p̄t̄ cognosci. Itē gētilis p̄t̄ h̄ p̄tingeret cogitare in aliq̄ visione p̄ite veritatis. Et igit̄ Aug⁹. in lib. de trinita. iij. Nonnulli sapiētes mūdi potuerūt acie veritatis vltra oēm creaturā trāsfere z lucē incōmutabilis veritatis quātūcūq; ex pte p̄tingere. h̄ aut̄ vidētes z cognoscētes p̄nt̄ habere dilectōem. z sic ē delectatio in sapiētia. qz illa veritas illis apparet sicut lucēs. z sic eā amāt z nō apparet eis sicut purgās Aug⁹. iij. p̄fessionū. Cur veritas parit odiū nisi qz sic amat veritas vt quicūq; aliqd̄ amāt illud volūt eē veritatē. qz falli nollūt h̄ amāt veritatē lucētē nō redarguētē. Ecce q; illa veritas multis modis p̄t̄ apparere. z cū apparet eis sicut lucēs p̄nt̄ cogitare q; p̄ eam p̄ficiunt̄ imp̄fectōes naturales in causato z remouent̄ indigētie. z amāt illā primā veritatē qui sic cognoscūt eam. Et amor ē natural̄ affectus inclinatio ad illā veritatē sic cognitā. Sed amare nō plus p̄t̄ hō qz se extēdit natural̄ cognitō. z non potest operari sic vt attingat illā. Cui⁹ due cause sunt. vna insufficiētia nature destitute. alia imp̄fectio que puenit ex destitutiōe nature. s. miseria penalis ex culpa originali quo ad reatū. hūc aut̄ defectū vel imp̄fectiōnē nō cognouerūt p̄hi ignorātes hoīes fuisse in duplici statu. z hoc propter miserā naturas esse que contracte sunt. nec illa veritate sic

Deus est finis

Nota

gētilis p̄t̄

Veritas

Amor est

Cause due

De solutione predictorū

**Sētilis
Spes d̄r**

lucēte hoc cognoscāt. Sed si viderēt illā redarguentē tūc cognosce-
rēt illā penalitatē esse p̄ causas a suo creatore. Apparet autē illa veri-
tas eis si vellēt credere. Ex quo pt̄z q̄ gētilis nō est in via nititur em̄
ex hoc nō habet spem neq̄ formatā neq̄ informē. Si autē spes dicat̄
que nō est veritas sed p̄fidentia ex p̄sideratōe libertatis diuine si di-
co misericordie sic pt̄ in fide infidelis habere spem. i. p̄fidentiaz. z hec
confidentia facit naturā niti q̄tum potest esse fm se. sed hoc totum
parum prodest. de fideli autem aliter

gr̄a sacramētāl̄

¶ Est autē status naturalis respectu fidelīū. Sciendū q̄ gratia sacra-
mētāl̄ in qua sunt oēs s̄tutes naturaliter cū suscipit̄ vt h̄mōi ē in-
troducēs in vitā z hec remouet impedimētū pueniens ex desitutōe
nature z inuat ipsam z roborat z eleuat z pducit. hec autē sufficit vt
cōsecratus hac gratia collocef̄ in patria. si decedat ante tempus liberi
arbitrii determinatū ad operandū. et hec est status vie vniū. In ad-
ultis vero est aliter Gratia sacramētāl̄ sp̄ stat cū qua est gratia vir-
tutū vel que est virtus que est ad operādū ppter deū qua gratia si

Nota

nō operet̄ cū debet operari peccat. hic nō habet nisi signū vie z memo-
riale aliqd̄. z deformant̄ virtutes in eo. z h̄z spem z fidē informē. quia
si nō operat̄ cū debet operari z nō impedit̄ aliunde vel simpliciter vel

E

ad tēpus tūc peccat mortaliter. vel ex omissione. vel ex negligentia.
vel ex aliquo alio. z sic est extra viā. qz t̄m̄ habet signū vel memoriale
vie huius. adhuc tamē habet aliquā spem. sed p̄ illā nullū gaudiū
habet. qz est valde remota a termino. qz illa est non ad obtinēdū ali-
quē terminū. sed illa spes est idē quod nō diffidētia de dei misericor-
dia. hoc gentilis habere nō potest. z illa spes ē respectu misericordie
vt itez reuocet̄. qd̄ itez gentilis habere nō pt̄. Si autē operat̄ z est t̄m̄
in mortali pctō in idē redit cū hoc qui nō operat̄. Sed si in iuuenili
nō t̄m̄ hic est extra viā penitus sed plus morat̄ in viā z a recta. cadit
in nō rectā. sicut inter duos terminos z eosdē pt̄ esse linea recta z cur-
ua. vt diameter z costa. sed diameter est breuior. vnde rectū diffinit̄
quod est inter terminos spaciū breuissimū. Si autē sine peccato est
tūc habet spem formatā ex qua orit̄ gaudiū. licet nō omnino plenū
qz nō adhuc nisi in spe habet p̄miū q̄tū est de ipsis virtutib̄ spe fide
et charitate. Si autē sup̄inducta fuerūt. dona vt amplior sit gratia iā
habet pignus aliqd̄ fm q̄ d̄r ap̄ls L̄hozin. dedit pignus spūs in cor-
dib̄ nostris Glo. i. dona q̄ sunt pignus spūs sc̄ti qd̄ est in nobis. z ta-
lis sic se h̄ns iā plus habet q̄ spem. qz iam h̄z quādā similitudinē eī p̄
gratiā faciētē deformē. Et de tali d̄r in sentētis q̄ talē rem aliquatenus
nō solū iā spe s̄z etiā re h̄z. pt̄ in viā adhuc plus teneri a q̄busdā qui
tam habēt aliquā p̄gustatōem. z illi nō h̄nt tātūmodo pignus sed
et arrā fm q̄ arra ē pars premiū. Sed illi z si sunt in viā non tamen

De graduū distinctōe ffo. xliij

hoc hinc fm statū vie. sed vt sunt pter statūz vie. Aug^o. sup Beñ. ad litterā. xij. Nemo vidit deū viuens vita ista. nisi ab hac vita aliquo mō moriat. siue omīno exiens de corpe. siue ita auersus & alienat^o sen sibi vt merito nesciat vtz in corpore vel extra corpus sit. vt dicit ap^lus Choz. hanc em̄ visionē mens ab omī corpe & ab omī late mundata et a similitudine corpis alienata & abrupta corpe habere potest

¶ Collige igitur ex pdictis & nota q̄ tripl^r possunt distingui grad^o quib^z ascendit ad videndū deū. Primo fm ordinez actū natura lem inter se. sicut docet Aug^o. in libro de quātitate aie. ponens gradū primū inter actus aie vegetatōem qui communis est cū arbutis. Secūdo sensus. qui est nobis communis & brutis. In tercio memoriā intelligibilē. que est cōis doctis & indoctis. bonis & malis. Quartus gradus est eleuare se supra se. & mūdare oculū ab omī terrenitate. Quintus. custodire atq; firmare ipsam sanitatem. Sextus est serenū & rectū aspectū in id qd̄ videndū est dirigere. Septimus gradus nō q̄ iam sit gradus. sed māsis & visio ipa veritatis. ¶ Itē eorūdem gradus aliter sic noiat dicens Ascendentib^z ergo versus sursum primus actus docendi. eā dicitur aiatio. scōs est sensus. terci^o est ars. quartus virtus. quintus tranquillitas. sext^o ingressio. septim^o p̄teplatio. Possent & hoc mō appellari. de corpe. p corpus. circa corpus. ad se ipsam. in se ipa. ad deū. apud deū. Possent & sic. pulcre de alio. pulcre p aliud. pulcre ptra aliud. pulcre ad pulcrū. pulcre in pulcro. pulcre ad pulcritudinē. pulcre apud pulcritudinē. S; ista videre vt vidēda sunt vere paucorū est. neq; ad h̄ q̄sq; nisi vera religione sit idone^o Est em̄ religio vera q̄ se vnit deo aia. vñ se pctō velut abrupter reco ciliatōe religat. ¶ Itē distinguūtur isti gradus fm statū potentiarū respectu obiectoz. vt primus gradus sit visio in sensum fm imaginatōne. & hic vñ mūdo tanq; speculo. Secūdus est in imaginatōne fm imaginatōem. hec nō mūdo sed mūdi imagine vñ vt speculo. Tercius gradus est visio in imagine fm rōnem qñ rō imaginis qñ tur & cū admiratōe inuenit. Quartus est in rōne fm imaginatōem qñ p visibiliū similitudines ad inuisibilia rō reducit. Quintus in rōne fm rōnem qñ ex q̄busdā cognitis ad aliqua incognita rō rōcinādo p̄gredit. Sextus supra rōnem nō pter rōnem. qñ p mentis subleuatōem cernit qd̄ mentis naturā trāscendit. & ei qd̄ p aciem intel ligentie cernit natura rerūz acq̄escit. Septimus supra rōnem & ptra rōnem. & hic est speculatio fidei q̄ est suba rez sperādaz argumētum nō apparentiū. Octauus est extasis siue raptus in qua rachel. id est actio morif. & benjamin. i. pfectio p̄tepl. tōis generat^o Des hi grad^o distinguūt fm ordinē potētiarū & actū. vel actū respectu obiectoz

¶ Secūdo mō s; grad^o in h̄mōi eleuatōe aie ad deū fm maiorem

Grad^o ascēsis
nis i deū distin
guūtur tripl^r.

Aliter gradus
nominat

Religio vera
Gradus di
stinguūtur.

De visionis dei gradibus.

habituū gratuitoꝝ pfectōem aiam sup posse nature magis ⁊ magis eleuantū. ⁊ deo ppinquius ꝓtingentiū inter quos ꝓmo gradu eleuant gratie sacramentales impedimēta culpe ⁊ pene remouētes ⁊ fomitem diminūctes que aiam trahūt. Secdo gradu sunt ꝓtutes aiam in esse gratuite pficiētes ꝓmo. ⁊ ꝓ opatōes in finē dirigētes. Tercio gradu sunt dona aiam ad excellentiores actus gratuitos pficiētes et magis fini ꝓiūgētes. In quarto sunt fructus aiam fm possibilitatē vie deo ꝓiūctā delectātes ⁊ reficiētes. Ex his q̄ttuor gradibꝫ a latere currūt beatitudines circa subiectū in quo sunt predicti habitus statum pfectōis fm modum vie ꝓplentes

Tercio mō

**Qualis diuer-
sitas**

Gradus q̄nqꝫ

Gradꝫ q̄ttuor

Gradus tres

Tercio mō est ordo in ista ꝓdicta eleuatōe aie ad deū fm diuer-
sitate status subiecti qd̄ eleuat. ⁊ diuersitate mediꝫ ꝓ qd̄ eleuatur. Di-
uersitas status subiecti quadruplex est. Eoz em̄ q̄ eleuatur ad vidē-
dum deū alij sunt in statu vie. alij ꝓter statū vie. alij supra statū vie. ⁊
iuxta statū patrie. alij in statu patrie. Illi qui eleuatur ꝓ modū vie.
vidēt ꝓ speculū in enigmate. Et faciūt q̄nqꝫ gradus. Primꝫ gradus
est videre ꝓ vestigiū in creaturis. Secdꝫ ꝓ imaginē in aia. Tercius
fide informi. Quartus fide formata. Quintus ꝓtemplantiū. Illi q̄
vident ꝓter statū vidēt ꝓ speculū in lumine. Et faciūt quattuor gra-
dus. Primus est visio ꝓphetaz. Secūdus moyli facie ad facie. de
quo dicit q̄ loquebat ei de nō sicut in ꝓphetis. sed ore ad os. sicut lo-
quitur amicus amico. Tercius est visio Johānis in pectore. de quo dicit
Augꝫ. Transcēdit oēm nebulā qua ois terra tegit. ⁊ puenit ad lim-
pidū celū. scz deitatis claritatē. Itē Augꝫ. Deitatis potentia limpi-
dius ꝓtemplans ceteris. cū dñō ad celū volās celestis sapiētie haustu
de dominici pectoris fonte limpidius ceteris potant. qd̄ intelligit re-
spectu euāgelistaz alioꝝ. Quartꝫ gradus est visio vite ade in statu
innocētie. que fuit intellectus existens sine oīni enigmate ⁊ sine im-
pedimento. nō tñ culpe sed pene. ⁊ ꝓ potentia aie existentis in corpo-
re quodāmodo ⁊ sine oīni fomite. ⁊ ita nature nō deteriorate ꝓ pec-
catū. Et ideo est vltima in genere illo. Illi q̄ vidēt supra modū vi-
te vident sine speculo in lumine. Et faciūt tres gradus. In ꝓmo est
cognitio ade in sopore. de quo intelligit illud Gen. Immisit dñs so-
pore in adam. Glo. extasis illa ad hoc imissa est vt mens ade intrās
in sanctuariū dei nouissima itelligeret ꝓiceps angelice curie. Secdꝫ
gradus est raptus. sicut Pauli ⁊ Joh. in apocal. viderūt De visione
pauli dicit in glo. ad chorin. q̄ ap̄ls vidit deū in illa vita qua vidēdus
est in eternū. Et itē q̄ vidit sicut illi de tercia hierarchia ⁊ sine medio.
De visione iohis in ꝓlogo super Apoꝫ. Intellectualis visio est q̄n
spūscō intimante aliq̄s ꝓcepit aliq̄d mysticum. sicut Joh. in hoc li-
bro fecit. nā nō realiter ista vidit. sed diuino suffamine inspirate cō-

De visionis gradib? Fo. xliiif.

uenientia signa passionū z designabilia intellectu suo pfigurauit. Et ita visionē iohānis z pauli ponimus in eodē gradu. Tercius gradus est in via cognitio beate virginis. que oēs pdictas cognitōes tribus gradib? supgredit. Primus est eleuata puritas qua excellit omnē viatorē. Scd̄s est mediū improporōabilis quātitas. videlz gratie plenitudo. que in ea tāta fuit q̄ in pura creatura equalis esse nō potuit. Tercius est eleuātis charitas. scz dei. q̄ eam sup oēm creaturā dilexit. z improporōabili charitate eam sibi sociauit. et ideo hec visio eius sup oēm visiones vie fuit ppinquissima visioni patrie et nō citra q̄tum ad actū. Illi autē q̄ eleuatur fm statū patrie vidēt per spēm. Et faciūt tres gradus. In pmo gradu ē visio hominū anima et corpore gloriatorū. de qua Aug⁹. Hoc minime dubitanduz est raptā hoīs a carnis sensib? mentem. etiam post mortē ipsa carne depurata videre deū sicut vident angeli. angeli em̄ vidēt deū absqz omni corporali forma. sed a corpore separati. cognitio autē aīe gloriificate ppter vnionē anime ad corpus est inferioris gradus. z hoc intelligendū est fm q̄ ordinat natura ad naturā. fm em̄ esse gratie habent se vt excellentia z excessa in hmōi eleuātōe. Scd̄s gradus est visio angeloz. Tercius gradus visionis patrie est visio gloriose virginis matris dei. que sup omēs creaturas improporōabiliter z limpidissime z ppinquissime ptemplat maiestatem dei. vtpote sup omēs choros angeloz exaltata. z ideo tres hierarchias supgressa. In quarta dextris cū filio eius. id est in potiorib? bonis collocata. Sup omnes visiones has est visio dñi nostri iesu xpi. In qua possumus tres gradus assignare. Primus est visio dñi nostri iesu xpi quā habuit p cōprehensoris gratiā. qua inter omnes pprehensores pfectissime videt deum. z omnia ad sua z suozū beatitudinem spectantia. Secūd⁹ gradus est per gratiā vnionis qua adhuc cognoscit excellentius anima xpisti naturā diuinā sibi vnitā. et omnia ad mysterium vnionis z incarnationis spectantia. Ultimus est visio dñi nostri iesu xpisti. que debetur ei rōne diuinitatis. que est eadē. que est visio totius trinitatis. respectu cuius omēs pdicte cognitiones z visiones sunt impfecte. sicut creatura respectu creatricis essentie. et respectu hmōi dī Grego. q̄ essentia dei a nullo videbit plene. et Isidorus. q̄ trinitas sibi soli nota est z homini assumpto.

¶ Nunc ergo reuertamur ad cognitionem beatissime virginis ppter quam sunt hec omnia introducta. Concedimus q̄ beatissima virgo omnē modū cognoscendi et cognitōem quā aliq̄ creatura habuit in via. trib? vt dictū est gradib? supgressa est. z pter hec excellet aliam triplē cognitōes viatorū. in cognitōis pfectōe. in habit? possessionē. i. mō cognoscēdi cū q̄ere z sine abstractōe. qualis est in raptu.

Grad⁹ virginis
q̄ triplē excedit

Tres gradus

Visio iesu
Tres gradus

Virgo maria
cognitōis mo
dum excedit

De marie cognitione

- Perfectio** ¶ Perfectio em̄ cognitōis maior debet ei rōne maioris eleuatōis per habitus nobiliores et excellentiores. Habitus possessionē dico. q̄ talis habitus est actus qualē habuit paulus in raptu ad tēpus et post statim nō habuit. sed habitus cū actu cessauit. talis in quā generā habitū. s̄ p̄fectiorē beatissima virgo semp et continuo habuit ab eo tpe q̄ primū mater dei facta fuit vsq; dū idem habitus in gloriosam cognitionē fm̄ statū patrie p̄fectus fuit. et ita p̄tinuatio possessionis debebat ei rōne p̄fectōis maioris qua huic vite sup̄ oēs viatores funditus mortua fuit. et vita peccati extincto fomite irrefuscitabilr̄ mortua fuit. p̄pter qd̄ vita eius cū xp̄o in deo abscondita semp fuit. et curie angelice p̄sens intra sanctuariū dei habitauit. ¶ **Modus cognoscendi** ¶ Modus etiā cognoscendi semp fuit p̄ modū abstractōnis. vel stuporis vel extasis. vel soporis. Nec aut̄ p̄tingūt p̄pter excellentiā et improporcionabilitatē luminis ad intellectū illuminabilē. vt p̄ se in corporali lumine et trans figuratōe dñi qñ ostendit eis claritatē similitimā claritati glorie Dicit̄ em̄ q̄ petrus et q̄ cū eo erāt grauati erant in summo ita vt videre nō possent. vñ dño petrus dixit. Bonū est nos hic esse nesciens quid diceret. stupor em̄ circūdederat eū. Sili modo in lumine sp̄iali est. vnde paulus excellentiori visione stupefactus dicit. vtrū in corpe vel extra corpus nescio deus scit. Hūc aut̄ stuporē beatissima virgo nō habuit cuius intellectus dei formior illi luci p̄portionabiliter fuit. Un̄ sicut eadē lux que ē egris oculis odiosa sanis oculis est amabilis. p̄ eandē etiā lucē clari oculi p̄fectius vident et sine p̄turbatōe. Egri aut̄ minus p̄fecte et cū p̄turbatōe. Ita sp̄ialis lux q̄ oculis pauli fuit improporcionabilis. et ideo raptū fecit cum stupore. Talis em̄ lux oculis beatissime virginis fuit p̄portionabilis sine stupore cū delectatōe. et hoc debebat ei rōne puritatis et iudiciē qua sup̄ paulū et oēs viatores nitebat et ip̄porcionabilr̄ et excellenter
- Dabit̄ fidei** ¶ Concedimus ergo q̄ in beatissima virgine fuit habitus fidei. Et possunt duo habitus esse simul. vnus ad minus p̄fectū habitus et actū. alter ad magis p̄fectū. sicut et actus q̄ est in raptu p̄ esse cū habitu fidei. sed nō eōuerso. fidei actus cū habitu raptū. Un̄ q̄ diu est in potentia habitus fidei tam diu est aliqd̄ de obscuritate. et non ita plene depurata sicut in statu p̄prehensoz̄ est. est tñ illi depuratōi solutio eoz̄ que de fide beatissime virginis sunt obiecta
- Solo p̄** ¶ Ad ea que de ipsius charitate sunt obiecta rursū p̄notamus. scilicet tria exigūtur militer et ad ea que de spe sunt obiecta. q̄ tria exigūtur ad hoc q̄ charitas viatoris p̄ficiat ad hoc vt transeat in charitatē p̄prehensoz̄ in subiecto charitatis. Primū est depuratio. secundum est in se collectio. terciū est eleuatio. Primū igitur oportet q̄ fiat separatio a contra

rijs dispositōibz in subiecto que impediunt p cōtrarias inclinatioēs habitus charitatis pfectōem. Sunt autē tria a quibz oportz purgari z segregari. videlicet culpa. pena z corpulētia. p omnia ista tria impedit pfectio charitatis in viatoribz in statu isto. p scdm statum impediēbant patres in lymbo. p tertium tm̄ adam in paradyso Et de his tribz dicit in libro sapiētie. Corpus qd̄ corrumpit aggrauat aiām et corpus corpulētia. corruptō culpam. aggrauatio pena Nec obstat q̄ in dño Jesu fuit fructio vbi tamē corpulentia z pena fuit. qz vnio ad diuinā naturā vicit z abstulit hec impedimēta. Scdm qd̄ erigit ad charitatis pfectōem est subiecti in se collectio. p quod tria etiam ponunt impedimēta. Anima em̄ fm̄ q̄ natura est quedā forma corporis naturalis. z ligat ad corporaliū imagines z species. obligatur ad diuersas corporis passioēs. z diuidit in diuersas operatioēs ¶ De ligatōe ad corporaliū imagines Aug. li. de trini. x. Tanta vis amoris est vt ea que mens cū amore diu cogitauerit. eis cure glutino inheserit attrahit secūz cum se cogitandā quodammodo redit. z infra Errat ergo mens cū se h̄mōi imaginatōibz tanto amore coniūgit vt etiā se aliquid h̄mōi esse existimet. post hec dicit q̄ fuerunt ex hoc diuersi errores phorū z alioz ponentiū eam ignem esse. alij athamos z sic de alijs. Et ibi subiungit. sic hoc em̄ abozis erroris dedecus. cū rerum sensitiuaz imagines secernere a se nō potest vt se solā videat. coheret em̄ ei mirabiliter glutino amoris z hoc est eius immūdicia. qm̄ dū solā se nitit cogitare hoc se putat esse sine quo nō se potest cogitare. Cū ergo ei precipit vt seipam cognoscat non se sibi tanqz detracta sit precipit sz vt illud qd̄ addat detrahat. hec est p̄ma collectio scilicet ab imaginibz corporalibz detractio ¶ De obligatōe ad corporis passiones Aug. in libro de aīa z spū. Quibusdā affectibz z quadā amicitia aīa corpori iungit. fm̄ quā amicitia nemo vnqz carnē suaz odio habuit. socia nāqz eius est licet eius societate p̄grauet. ineffabili nāqz dilectōe diligit illud. amat comitē suū. z ideo libera esse non potest. doloribz eius vehemēter afficit. formidat interitū que mori nō p̄t. cauet defectū que p naturā nō p̄t deficere. oculoꝝ speculatōe depascitur sonozibz delectatur. auditibz suauissimis iocūdatur. z odoribz larga epulatioe reficit. Et licet his rebz nullatenus vtaf graui tm̄ merore afficiat si subtrahāt. ¶ Tertiuū impedimētū ē diuisio i diuersas operatioēs de qua Aug. in libro de spiritu z anima Qd̄ autē anima fm̄ sui corporis effectus varijs nuncupat nominibz. Dicitur em̄ dum vegetat vita. spiritus dum cōtemplat. sensus dū sentit. animus dum lapit. dum intelligit mens. dū discernit ratio. dum recordatur memoria. dum cōsentit voluntas. Ab istis ergo tribz colligitur anima in seipsam. p̄ imaginationū corporalium abstractōem. p̄ passionū corpo-

perfectio caritatis
vie p̄ tria impeditur
Non obstat

tria impedimēta

Dedec' erroris
abozitur

3
Aīa noīaf.
varijs noībz.

De predictorū solutione.

ris cessatōem p. operatōnū vnionē De vnione actūū dicit Aug⁹. Sensus vertit in imaginatōem. imaginatio in rationē. ratio in intellectū. intellectus in intelligētā. intelligētia in deū. De abstractione a passionibus Aug⁹. in lib. soliloquior. dum in hoc corpore est aīa etiam si plenissime videat hoc est intelligat deū. tñ qz corporis sensus vtrū proprio opere. si nihil quidē valeret ad fallendū non tamē nihil ad ambigendū. Et potest adhuc dici fides ea qua resistit z illud esse verū potius credit. Item quia in via ista qzqz deo intellecto anima recta sit. tamē qz multas molestias sustinet. sperandū est post mortē omnia ista incomoda nō futura. ergo vt spes que in hac vita est deserit animā. Sed tamē post hanc vitam totā se in deū collegerit charitas. restat qz ibi teneat. Itē Aug⁹. in li. de spū z anima. Lumen anime est deus cū effluētia dulcedinis sue. bonū carnis ē mūdus cū anime iocūditate. Sed mūdus exterior deus ē interior. nihil em̄ deo interius nihil eo p̄sentius. interior em̄ est om̄i re. qz in ip̄o sunt omnia. Exterior est om̄i re. qz ip̄e est sup̄ om̄ia. ab hoc reuertētes mūdo ad deū z quasi abhinc sursum reuertētes p̄ nosmetip̄os trāsire debemus ad dñm. hoc est homo debet intrare ad semetip̄m. z nō solū intrare ad se sed ineffabili qdāmodo introitu trāsire seip̄m. q̄ em̄ interius intrās z intrinsecus penetrās seip̄m. transcēdit. ille istinc ad deū ascēdit. Ab h̄mōi ergo distractōnibz cor nostrū colligamus z ad eterna gaudia reuocemus. vel saltē ab illicitis z vanis cogitatōibz restringamus. z aliqui radiū cogitatōis in lumine figere valeamus. hec est em̄ requies cordis nostri cū dñm suū contemplat. z ip̄a sua contemplatōe suauiter reficit z dulce ē illi semp̄ qd̄ ad desiderandū. qd̄ ad laudandū. z qd̄ amandū semp̄ est suauē. nihil em̄ ad beatā vitam prestatius videt qz qz clausis carnalibz sensibz extra carnē mūdūqz effectum quemp̄ia inter semetip̄m p̄uerti alienūqz effectū a cupiditatibus mortaliū sibi soli z deo loqui. De ista triplici collectōe simul. scz actūū z affectūū Aug⁹. in libro de quātitate anime. Purgat mens a peccati colluione ab erroz obtenebratōe a rez fantastica imaginatōe. a rez naturaliū fallaci p̄portōe. a rez tpaliū vana delectatione. Tertiū qd̄ exigit ad charitatis p̄fectōem est eleuatio q̄ fit p̄ tria. fit em̄ natura conāte. gratia subleuāte. deo attrahēte. De conamine nature dictū est supra de Zacheo. in solutōne post de modestia vestīū. q̄ pusillus erat de subleuatōe in deū. qz ascendit in arbore. cum glo. sup̄ predicta. Sed qz nō sufficit ad coniunctionē que est in charitatis p̄fectione nec conatus nature nec subleuatio gratie sue dignitatis attractio. vnde clamat sponsa. Trahe me post te Et dñs in euangelio. Nemo venit ad me nisi pater meus traxerit eū. Etiam ad conamen nature disponunt antecedentes miseriarum p̄sentium stimulatōes.

Spes deserit animam

De est interior et exterior.

Nota

requies cordis nri

Eleuatio fit p̄ tria.

Ad conamen nature

De predictoy solutioe Jo. eluf.

proprie defectibilitatis cognitio. et summe perfectiois naturalis appetitio Ad istam eleuatoem disponunt antecedentes inchoatiue gratie sacramentales. virtutes. gratie sanando a malo culpe et pene. virtutes adiaciendo in bonum. progressiue dona et fructus. dona ad excellentiores actus adiuuando. fructus laborantes reficiendo. completiue autem secundum statum victritudines. secundum statum patrie dotes. De attractioe nota quod tanto in naturalibus maior est motus quanto maior sit appropinquatio ad finem suum. Et non est sola appropinquatio causa augmenti sed etiam similitudo et conuenientia ad suum ubi. ubi gratia ut quanto magis mouetur lapis deorsum tanto magis intendit suus motus. et sicut ignis sursum. Et ita in naturalibus motus naturalis sufficit mutare proportionem mobilis ad suum ubi et per hoc solum fit propinquus. Sed in voluntariis motus non sufficit mutare situm ipsius virtutis naturalis ad suum ubi sine ipso ubi quod est deus et hoc est quod in naturalibus est terminus ubi ita quod non motor et cooperator. Sed in voluntariis ipse ubi est motor et cooperator et ita per id ad quod motus est et quod mouet ubi habet motus quod sit appropinquatio Est autem ipsius appropinquatiois terminus perfecta conformitas voluntatis diuine et humane deiformis effectiue Ad hanc attractioem et appropinquatoem et conformitatem tria specialiter disponunt et antecedunt in via. opera instructiois vel edificatiois. opera patientie et passionis. opera superogatiois. De operibus instructiois Aug⁹ Lex hec est diuine prouidentie ut nemo a superioribus adiuuet ad cognoscendum et participandum gratiam que non ad eandem potentiam affectu inferiores adiuuerunt. unde et in Joane legitur de caypha quod cum esset pontifex annus illius prophetauit. in quo dominus ostendit quod etiam malis ratione platonis ad utilitatem aliorum tribuit dona. unde et Saule legitur quod post unctionem in regem intravit in eum spiritus domini et prophetauit. De operibus patientie et passionis apostolus. Nam virtus in infirmitate perficitur. quod etiam figuratur in Job qui post perfectam victoriam patientiam suam omnia bona recepit dupliciter. De operibus superogatiois Marci. x. Amen amen dico vobis quod nemo qui reliquerit etc. qui non accipiet centies tantum etc. Et in seculo futuro vitam eternam. Consistit autem perfectio charitatis transiuntis de statu vie in statum patrie in plena depuratione et omnimoda collectioe in perfectissima eleuatoe. propter ergo perfectio charitatis de statu vie in statum patrie transmutata de se sine substantiali additione per perfectam sui in se collectioem. per actus extensionem. per actus et habitum meliorationem et nobilitatem et per summam cum summo bono coniunctionem. unde creditur quod sicut corpus glorificatur suo modo. ita anima glorificatur suo modo. Manifestum est autem quod corpus glorificatur per depurationem et eleuationem et nobilitatem sine extrinseca adiectioe Corpus enim constitutum ex quatuor elementis et quinta essentia sui duos ordinat statum. scilicet corruptiois et statum incorruptiois. Et

Ad eleuatoem istam

Nota de attractioe.

In voluntariis

tria disponunt.

Perfectio charitatis

Nota Perfectio charitatis fit. Corpus glorificatur

De predictorū solutione.

enī quattuor elemēta sint corpalia fm partes 7 quinta essentia sit in corpalis q̄dū in humano corpe dominant 7 opant qualitates elemētales 7 sunt actiue 7 formales 7 fm eas regit 7 amministrat corpus. pprietates quinte essentie sunt sopite quasi sine actione. necesse est corpus subiacerē penalitati. passibilitati. corruptōi. 7 tādē dissolui. ppter p̄tinuā pugnā p̄trarioꝝ adinuicē repugnātiū quoz tandē necesse est alterz vincere sup alterū. 7 sic alterz expellit 7 armoniā destrui et aiā separi 7 corpus dissolui. iuxta illud phi. Egrediente anima corpus expirat 7 marcescit. Cum aut natura semp intendat sui cōtinuatōem 7 sui esse p̄petuatōem 7 sublimatōem inquātū p̄ inconueniēs esset q̄ in corpore cōposito ex natura incorporeali vt ex natura lucis 7 naturalibz corruptibilibz vt sunt elemēta. semp essent formales 7 actiue. pprietates naturaz minus nobilium 7 corruptibiliū. 7 nunq̄ regularet 7 amministraret corpus. fm naturā incorruptibilem et meliore. ergo necessario erit trāsitus de pprietatibz naturaz corruptibiliū ad pprietatē nature incorruptibilis. hoc aut fit cū corruptibile hoc induerit incorruptōem. in quo statu quidē remanebūt elemēta fm substātiās suas sopitis actionibz. 7 naturales fm naturaz corpis quintā diuino nutu omnes exercēt agentes actōes. 7 sic nature prius agētes mō sopiunt. 7 prius sopite modo omnes opatōes in corpore operant. ¶ Simili mō glorificatio aie videt fieri p̄ hūc modū. cū enī mō anima habeat opatōes qualdā fm pprietates naturales acq̄sitas. 7 qualdā fm pprietates naturales gratuitas. 7 operationes que fiūt fm qualitates naturales fortes 7 euidentēs sunt 7 frequentes operationes gratuite debiles 7 rare 7 exiles 7 immanifeste. incōueniens aut est q̄ substātia rationalis habens opatiōes nobiles magis 7 minus nobiles semp exerceat minus nobiles cū euidentia 7 excellētia 7 frequentia. 7 nunq̄ exerceat magis nobiles cū euidentia et excellētia. ¶ necessario erit alter status aie. quo opatōes nobiliores erūt excellentes 7 euidentēs 7 aiā pficientes. pprietates aut naturales sopite 7 materiales 7 sine actōe. hoc aut erit q̄ neq̄ esuriēt neq̄ sitient amplius q̄tū ad nutritiuā. q̄ neq̄ nubent neq̄ nubent q̄tū ad generatiuā. 7 sensus vertet in imaginatōem. 7 imaginatio in rationem. vt dictū est supra q̄tū ad opera sensitiua. 7 sic in statu illotū erit anima fm potētias operatiuas in deū cōuersiuas p̄ actiōes qualitatis gratuitas informatas. 7 hoc est glificatio fm se. ¶ Cū aut et ipse pprietates gratuite siue qualitates quedā sunt impfecte. q̄dā cū impfectis iūcte. nec posset cōplene p̄fectū qd̄ in se ē imp̄fectū vt imp̄fectōi diūctū. cū p̄prietates iste fiāt summa aie p̄fectio. necesse est imp̄fectū euacuari 7 p̄fectū ab ipso separi. sola aut charitas p̄fecta est que ē vinculum p̄fectōis. ergo necesse est omnes alias virtutes eua-

Nota causam corruptōis

Nature itētio

Trāsitus erit

Glificatio aie.

Alter stat⁹ aie.

pp̄eta. gratuite

De Marie charitate Fo. xlviij

curari vel sopiri ab actionibus. sola autem charitate dominari et exercere
omnes operationes. et tunc implebitur plene quod preceptum est. Diligas dominum
deum tuum ex toto corde tuo. quod tunc implebitur quoniam omnis actus naturalis
cessabit quantum ad actum. et omnis alterius virtutis habitus erit sopitus
quantum ad actum. et anima cum suo esse tota nobilissimo habitu implebitur.
et nihil nisi charitas in animam ad actum regredietur. cum omnia preterierint
propter amorem dei. Tunc fiet quod scriptum est. siue fides euacuabitur. siue
scientia destruetur. ipsa enim scientia materia est affectus et via in delectationem
non. unde actus scientie secundum quod est motus ad effectum destruetur sola charitate
totum occupante. et hec est glorificatio charitatis que glorificata generat
letitiam. de qua dicit petrus. Credentes autem exultabitis letitia inenarrabili
et glorificata. reportantes sine fidei vestre salutem animarum vestrarum
¶ Ex predictis igitur collige quod sicut glorificatio corporis fit sine extrinseca
adiectioe. ita glorificatio charitatis fit sine extrinseca adiectioe. et quod ea
deus est secundum substantiam charitas vite et charitas patrie. ¶ Sicut ergo charitas
beatissime virginis modo in statu patrie maior est charitate omnis
pure creature et quantum ad substantiam et quantum ad actum. ita et eadem charitas
in statu vite maior fuit omni charitate pure creature secundum substantiam
sed non quantum ad actum. fuit autem charitas beatissime virginis maior
omni angelorum charitate quantum ad substantiam sed non quantum ad actum. minor
autem fuit quantum ad actum charitate minimi angeli. Quod autem maior in sub
stantia minor est in actu. hoc facit subiecti additio. contrarij coniunctio. mi
nor motoris attractio. que tamen attractio spiritus in actu esset si ex parte attra
hibilis vel gratia sui vel adiuncti non staret. hoc autem intelligimus quod si
deus angelum de nouo crearet et ei illam charitatem quam beatissima virgo in
vita habuit infunderet. ille angelus tantum deum diligeret quantum beatissima
virgo modo in patria diligit. Nota etiam quod licet charitas beatissime vir
ginis minor fuit charitate alicuius angeli quantum ad actum. maior fuit
tamen ad substantiam vel effectum. charitas enim angeli non est in statu mere
di quantum ad primum substantiale. quilibet autem actus charitatis in beatissima
virgine fuit meritorius vite eterne. et beatitudinis beatitudinem angelorum
transcendentis. Etiam habuit beatissima virgo charitatem ad proximum
sicut ad deum ut patuit in opponendo. Nec obstat quod dicitur quod ani
mam suam pro proximo non posuit. Nam immo animam filij sui et ipsum
filium suum pro proximo posuit. que plus quam propriam animam dile
xit. et propriam animam si necesse fuisset obrulisset passioni. sicque effe
ctum dilectionis duplicauit. Et hoc est quod dicitur. Tuam ipsius ani
mam pertransibit gladius. Credimus etiam sine preiudicio melioris sen
tentie beatam virginem in conceptioe filij dei charitatem filij talem et tan
tam accepisse qualis et contra percipi poterat a pura creatura in statu
vite. et nobilioris conditionis charitas est in summo augmento sine

Nota

Scia est

glifica^o corpis

Caritas marie

Compar^o caritas
marie caritati
angelorum

De^o si angelum.

Nota
caritas angeli.

Act^o charitatis
marie

Ad obiectum
¶ Nota

marie accepit.

De donis in genere

Stat⁹ virginis statū vie q̄ augmētabilis z possibilis ad illā. Concedimus etiā q̄ be-
atissima virgo habuit statū mediū inter statū simplicis viatoris z
statū simplicis cōprehēnsoris scz statū fm quē fuit simplex viatrix et
simplex comprehendens

Solutio ¶ De virtutib⁹ cardinalib⁹ dicimus q̄ habuit eas p̄ modum patrie
sz fm statū vie. p̄ modū patrie q̄tū ad actū p̄fectiōem. fm statum
vie q̄tū ad merēdi p̄ditōem. z ita habuit eas medio mō inter p̄phē-
sores z viatores medio mō p̄ participatōem talē in quā participati-
onē q̄ accepit meliōrē partē ab utroq̄ extremoz. Cōprehēsores hnt
virtutes has fm actū p̄fectiōem. sed p̄t merēdi p̄ditōez Viatores
autē cū merēdi p̄ditōe. sed cū actū imp̄fectiōe. ipa autē habuit has
cū actū p̄fectiōe sicut cōphēsores. z cū merēdi p̄ditōe sicut viatores
Unde habuit has excellēt⁹ viatorib⁹ q̄tū ad actū. z cōphēsozibus
q̄tū ad effectū. vñ p̄cedimus oēs obiectōes ad hoc inductas

Ad obiecta ¶ Ad hoc qd̄ vltimo obiectū est de modestia animi z vestium cultu
distinguetes respōdēdo dicim⁹ q̄ habitus fm q̄litate tripli⁹ distin-
guūt. Est em̄ habit⁹ triplex. habit⁹ vanitatis. habit⁹ mediocritatis z
habit⁹ humilitatis. De p̄mo loquunt prime autoritates Scōs ha-
bitus p̄tinet ad modestiā temperatiōis fm cōem statū. ad quā tenent
oēs boni z imp̄fecti. oēs em̄ tenent habere habitū mediocrē. Tert⁹
est hūilitatis habit⁹ z ē p̄fectoz q̄ d̄r humilitatis habit⁹. z hz s̄lr sua
extrema z suū mediū. p̄t em̄ esse parū humil⁹ vel nimis humil⁹ vel me-
diocriter humil⁹. Dicimus autē q̄ habit⁹ bt̄issime virginis fuit habit⁹
humilitatis sz in medietate. i. mediocriter humil⁹. z in sensu illo loq̄t̄
br̄s Hiero. cū d̄r q̄ ornatus vestii zc. Idē etiā credimus de vestitiis
dñi z alioz sanctorū ¶ Sz q̄nt qualiter bt̄issima h̄go alios viatores
ista mediocritate excellere potuerit cū de q̄cūq̄ panno vestes habue-
rit. alij de eodē vestiri potuerūt. Ad hec d̄m fm p̄m q̄ circa parti-
cularia in h̄mōi ars mediū determinare nescit. recēdētē em̄ ad indi-
uidua iubet plato q̄scere. singularia em̄ s̄lr infinita. nec eoz optz pos-
se fieri disciplinā. in h̄mōi em̄ grā potētior ē arte Dicimus ḡ q̄ bt̄is-
sima h̄go alios in hoc excellit in cultu q̄ sup̄ arte p̄vinctōem sp̄s̄cti
sciuit p̄tē mediocritatē in habitu hūilitatis obseruare

Solo.

Questio vigesima de donis

Rō prima

Qsp̄s̄cti in ḡnē q̄liter septiformis plenitudo grē p̄ septi-
formiū donoz distributa in ista plenitudine sit contem-
ta. Et videt q̄ s̄lr fm excellētā sicut dictū est de virtutib⁹. z hoc hac
rōne ¶ Sicut habet virtus ad s̄tutē. ita se habet donū ad donum. sed
virtus in beatissima virgine excellit omnes virtutes viatoris. ergo z
z dona ¶ Itē. quicquid superius ē superioze superius est z inferioze. sed